

Ministerieel besluit tot bescherming als monument van de woning 'Het Wit Kruis' in Voeren ('s-Gravenvoeren)

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, l, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 21 mei 2014 tot vaststelling van een ontwerp van lijst van de als monument te beschermen woning 'Het Wit Kruis' in Voeren ('s-Gravenvoeren);

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed en gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 4 september 2014,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012:

Wegens de historische waarde als monument:

Woning 'Het Wit Kruis' gelegen in
Voeren ('s-Gravenvoeren), Kinkenbergh 5
bekend ten kadaster:

Voeren, 6de afdeling, sectie A, perceelnummers 341B, 341F en 341H
zoals afgebakend op bijgevoegd plan.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt door de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde:

'Het Wit Kruis' is een goed bewaarde, voorname dorpswoning in Maasstijl uit de eerste helft van de 18de eeuw, vermoedelijk opgetrokken door Henri Delvaux (+1754) die in 1715 eveneens de er tegenover gelegen barokke Onze-Lieve-Vrouwkapel liet bouwen. Via huwelijk kwam de woning in bezit van de

familie Cerfontaine, een invloedrijk geslacht in 's-Gravenvoeren, die er bleef wonen tot de eerste helft van de 20ste eeuw.

Het pand maakt deel uit van de historische dorpskern van 's-Gravenvoeren. Gelegen op het authentieke dorpspleintje Kinkenbergh vormt het samen met de omgevende waardevolle bouwkundige relicten, zoals de barokke Onze-Lieve-Vrouwekapel van 1715, hoeve en afspanning 'De Swaen' uit de eerste helft van de 18de eeuw en 'hoeve Blancktyshof' uit de 18de eeuw, de typische gietijzeren dorpskraan van 1891-1893 en de ten zuiden lopende Voer, een uniek samenhangend geheel met een hoge context- en ensemblewaarde.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde:

'Het Wit Kruis' is een voor 's-Gravenvoeren unieke, voorname dorpswoning opgetrokken in typische maasstijl in de eerste helft van de 18de eeuw met aangepast interieur in het derde kwart van de 18de eeuw (1767).

De vrijstaande, langgerekte woning met geknikte achtergevel is ingeplant op een smal perceel gevat tussen de straat en de kronkelende Voer en is opgevat als een breedhuis van een ongelijk aantal traveeën en twee en een halve bouwlaag onder een deels afgewolfd zadeldak. Het verankerd bakstenen gebouw op een breukstenen plint wordt geopend door muuropeningen met kalkstenen omlijstingen waaronder beluikte vensters van verschillende types en rechthoekige deuren waarvan twee met bovenlicht. De linker woonhuisdeur is voorzien van een bovenlicht en een decoratief gebeeldhouwde latei met het in Voeren veel voorkomende Christusmonogram 'IHS' geflankeerd door het jaartal '17' '67' in afzonderlijke schildjes. De gelijkaardige rechterdeur is een aanpassing uit 1931 toen het pand in twee wooneenheden werd gesplitst.

Met uitzondering van de bakstenen muren met de schouwpartijen, bestaat de gehele binnenconstructie uit deels met leem, deels met baksteen opgevulde vakwerkwanden en eiken spanten. De planindeling bleef behouden alsook een aantal 18de-eeuwse interieurelementen zoals gestucte plafonds en schouwboezems waaronder een prachtige régenceschouw in de woonkamer met rocaillemotieven, die de woning 'Het Wit Kruis' een hoge authenticiteit en ensemblewaarde verlenen.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009, 10 juni 2011 en 22 juni 2012 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010, 2 augustus 2011 en 27 juli 2012).

Brussel,

15 DEC. 2014

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS